

ԹՎԻՆԻՆԳ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ
AM/14/ENP/ST/15

Հայաստանի ազգային վիճակագրական համակարգի ամրապնդում - II փուլ

ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Ժողովրդագրական վիճակագրության վերաբերյալ

Գործողություն 2.2. Համագործակցություն տվյալներ տրամադրողների հետ

Առաքելության փորձագետներ

Տիկին Մարիա Պիա Սորվիլլո, Իստատ

Տիկին Ինգա Մասիուլաիտիտե-Շուկևիչ, Լիտվայի վիճակագրություն

2015թ. նոյեմբերի 23-26

Վերջնական տարբերակ

STATISTICS
LITHUANIA

Istat

STATISTICS
DENMARK

ՀՀ ազգային վիճակագրական
ծառայություն

Փորձագետների կոնսակտային տվյալներ

Մարիա Պիա Սորվիլլո

Իտալիա

Via C. Balbo 16

Իտալիա

Հեռ.՝ +390646732907

Էլ. հասցե՝ sorvillo@istat.it

Ինգա Մասիուլաիտիտե-Շուկևիչ

Լիտվայի վիճակագրություն

29 Gedimino Ave,

LT-01500, Վիլնյուս

Լիտվա

Հեռ.՝ +370 5 236 4528

Էլ. հասցե՝ inga.masiulaityte@stat.gov.lt

Բովանդակություն

1. Ընդհանուր մեկնաբանություններ.....	4
2. Գնահատում և արդյունքներ.....	4
3. Եզրակացություններ և առաջարկություններ.....	9
Հավելված 1. Տեխնիկական առաջադրանք	13
Հավելված 2. Առաքելության ծրագիրը.....	15
Հավելված 3. Հանդիպումների մասնակիցներ.....	17

Հապավումների ցանկ

ԵՄ	Եվրոպական միություն
ՀՀ ԱՎԾ	Հայաստանի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայություն

1. Ընդհանուր մեկնաբանություններ

Առաքելության վերաբերյալ սույն հաշվետվությունը պատրաստվել է «Հայաստանի ազգային վիճակագրական համակարգի ամրապնդում - II փուլ» Թվինինգ ծրագրի շրջանակներում: Սա երկրորդ բաղադրիչի երկրորդ առաքելությունն էր, որի գործողություններն իրականացվել են առաքելության ծրագրի ժամանակացույցի համաձայն:

Գործողության նպատակներն էին.

- Տվյալներ տրամադրողների հետ համագործակցության տարբեր ուղիների ներկայացում
- Տվյալներ տրամադրողների հետ համագործակցության վերաբերյալ ռազմավարության քննարկում
- Միասնական անհատական կողմի օգտագործմամբ տվյալների կենտրոնական բազայի ներկայացման ուղիների քննարկում
- Քննարկումներում ներգրավել համապատասխան շահագրգիռ կողմերին

Փորձագետները կցանկանային իրենց անկեղծ երախտիքը հայտնել բոլոր պաշտոնյաներին և անհատներին Հայաստան կատարած այցի ընթացքում աջակցության և արժեքավոր տեղեկության համար, ինչը մեծապես նպաստել է իրենց աշխատանքին: Սույն զեկույցում տեղ գտած տեսակետները և դիտարկումները պատկանում են փորձագետներին և պարտադիր չէ, որ համընկնեն ԵՄ, ՀՀ ԱՎԾ, Դանիայի, Իտալիայի և Լիտվայի վիճակագրական ծառայությունների կարծիքների հետ:

2. Գնահատում և արդյունքներ

Կենսական վիճակագրություն

Այս առաքելությունը շեշտադրված էր տվյալներ տրամադրողների հետ համագործակցության վրա, որոնք կենսական վիճակագրության դեպքում ՀՀ արդարադատության (Քաղաքացիական կացության ակտերի ռեգիստրի պատասխանատու՝ ՔԿԱՌ) և ՀՀ առողջապահության նախարարություններն են (պատասխանատու է մահվան վկայականների համար):

ՔԿԱՌ-ից ստացվող տվյալների հետ կապված հիմնական խնդիրն ընդգրկումն է, քանի որ ոչ բոլոր կենսական իրադարձություններն են գրանցվում, ինչպես նաև՝ ճշգրտությունը, քանի որ կարող է լինել բաց թողնված տեղեկություն:

Ծնունդների և մահերի թերհաշվառման չափի և տարածքային բաշխման գնահատումը մշակվել է՝ օգտագործելով 2011 թվականի մարդահամարի տվյալները՝ մասնավորապես անդրադառնալով Դ2. հարցին.

Վերջին 12 ամիսների ընթացքում տնային տնտեսությունում արձանագրվել են.

Կենդանաձնություններ

2.1. Այո, գրանցվել է Քաղաքացիական ակտերի գրանցման գրասենյակում (համար)

2.2. Այո, չի գրանցվել Քաղաքացիական ակտերի գրանցման գրասենյակում (համար)

2.3. Ոչ

Մահվան դեպքեր

2.4. Այո, գրանցվել է Քաղաքացիական ակտերի գրանցման գրասենյակում (համար, սեռ, տարիք)

2.5. Այո, չի գրանցվել Քաղաքացիական ակտերի գրանցման գրասենյակում (համար, սեռ, տարիք)

2.6. Ոչ

Ամփոփիչ արդյունքները պատկերված են Աղյուսակ 1-ում. հարցազրույցին մասնակցած տնային տնտեսություններում նկատվել է թերհաշվառման որոշակի մակարդակ, առավել հատկանշական են մահերի ցուցանիշները (2.9%), քան ծնունդները (1.2%) հետ համեմատ: Որոշ շրջաններում, ինչպիսիք են Արմավիրը և Գեղարքունիքը, թերհաշվառման մակարդակը միջինից բարձր է, ինչը ստեղծում է առանձնահատուկ ուշադրության անհրաժեշտություն:

Կարելի է իրականացնել մարդահամարի արդյունքների հետագա վերլուծություն, որպեսզի երկրում և տնային տնտեսությունների այս կամ այն տեսակում նույնականացվի համայնքների յուրահատուկ ոլորտներ, որտեղ հիմնախնդիրն ավելի զգալի է, ինչպես նաև հիմնական ուղղությունները ամսեկան պարբերականությամբ:

Աղյուսակ 1. Թերհաշվառման մակարդակը – 2011 թ. մարդահամար (%)

	Ծնունդներ	Մահեր
Հայաստանի Հանրապետություն	1.21	2.88
Երևան	0.88	2.28
Արագածոտն	1.23	3.05
Արարատ	1.36	3.04
Արմավիր	1.01	4.17
Գեղարքունիք	2.27	4.11
Լոռի	1.27	3.45
Կոտայք	0.97	2.53
Շիրակ	1.40	2.55
Սյունիք	1.49	2.90
Վայոց Ձոր	1.02	2.28
Տավուշ	1.35	3.07

Այս արդյունքները կարող են օգտակար լինել քաղաքացիական ակտերի գրանցման և կենսական վիճակագրության հարցերով՝ դեռևս ձևավորման փուլում գտնվող միջգերատեսչական աշխատանքային խմբի համար, որտեղ ՀՀ ԱՎԾ-ն պետք է դրական դերակատարություն ունենա ոչ միայն ներկայացնելով հիմնախնդիրների

քանակական և մանրագնին տվյալներ, այլ նաև հանդես գա հստակ նախաձեռնություններով, այդ թվում գործողություններ՝ ուղղված քաղաքացիական ակտերի գրանցման աշխատակիցների՝ իրենց աշխատանքի կարևորության վերաբերյալ իրազեկվածության բարձրացմանը՝ կապված ազգային վիճակագրության ճշգրտության և ամբողջականության հետ, ինչը կարող է իրականացվել հատուկ վերապատրաստման դասընթացների կամ հաղորդակցման նախաձեռնությունների տեսքով: Արդյունավետ կլինեն նաև համայնքների ղեկավարների առավել մեծ ներգրավվածությունը, քանի որ վերջիններս ավելի մոտ են ժողովրդին, քան քաղաքացիական ակտերի գրանցման գրասենյակները:

Դժբախտաբար հանդիպումը ՀՀ առողջապահության նախարարության ներկայացուցչի հետ տեղի չունեցավ, որի ընթացքում նախատեսվում էր քննարկել մահվան պատճառների ծածկագրման նոր համակարգը: Ակնկալվում է, որ նոր համակարգի միջոցով կներդրվի մեծ փոփոխություն. մինչ այժմ ՀՀ ԱՎԾ-ում 1 և ավելի տարեկանից բարձր անձանց մահվան պատճառները ծածկագրվել են մեկ մասնագիտացված բժշկի կողմից: Մոտ ապագայում ծածկագրումը կապակենտրոնացվի, քանի որ երկրում յուրաքանչյուր բժիշկ պետք է մահվան վկայականում լրացնի ոչ միայն մահվան համապատասխան պատճառը, այլ նաև մուտքագրի ծածկագիրը: Ներկայումս այս գործընթացները փորձարկվում են:

Մի կողմից այս փոփոխությունը խնայում է ՀՀ ԱՎԾ-ի ռեսուրսները և ծածկագրումը մոտեցնում է աղբյուրին (հավաստագիր տվող բժիշկ), ինչը շահեկան է ճշգրտության առումով, մյուս կողմից կա խիստ անհրաժեշտություն մշտադիտարկել այն: Իրականում ապակենտրոնացումը կարող է հանգեցնել բավականին մեծ տարամիտման ծածկագրերի ընտրության հարցում՝ ներկայացնելով միտումների/ուղղությունների վերլուծության շեղումները և երկրում մահվան պատճառների մակարդակը:

VXSoft ընկերության հետ հանդիպման ընթացքում, որը պատասխանատու է E-Հայաստան ծրագրի համար, ընդհանուր առմամբ գնահատվեց էլեկտրոնային կառավարման ոլորտում իրականացված նշանակալի բարելավումները: Դա նաև հնարավորություն տվեց առավել խոր պատկերացում կազմել ծնունդների և մահերի առցանց գրանցման կիրառման հարթակի յուրահատկությունների մասին: Պահանջվեց դրա հիմնական առանձնահատկություններն արտացոլող փաստաթուղթը, որը ներառում է համապատասխանության ներկառուցված կանոններ, ինչպես նաև պարտադիր և ոչ պարտադիր փոփոխականների ցանկը: Այն պետք է հիմք հանդիսանա ստուգումներ իրականացնելու խմբագրման գործընթացների և ՀՀ ԱՎԾ-ի կողմից ստացվող էլեկտրոնային տվյալների մշակման համար: Կենսական վիճակագրության վերաբերյալ տվյալների մշակման ներկայիս և ակնկալվող պրակտիկան պետք է լինի ՀՀ ԱՎԾ-ի կողմից պատրաստվող համապարփակ փաստաթղթաբանության մասը, որը փաստում է ամբողջ գործընթացը:

Առաքելության ընթացքում քննարկված վերջին հարցը միասնական նույնականացման համարի (սոցիալական ապահովության համար-ՍՍՀ) օգտագործումն է, որի նպատակն է բարելավել գրանցման համակարգը և

վիճակագրությունը՝ հիմնված վարչական ռեգիստրների վրա: Պարզվեց, որ ՍԱՀ-ն առկա է կենսական իրադարձության մասին ցանկացած արձանագրությունում, չնայած նրան, որ այն չի փոխանցվում ՀՀ ԱՎԾ-ին: Անհրաժեշտ է համաձայնություն ՀՀ արդարադատության նախարարության հետ, որպեսզի դրանք ընդգրկվեն ՀՀ ԱՎԾ ուղարկվող արձանագրություններում, այնպես որ բնակչության վերաբերյալ անհատական տեղեկությունը հնարավոր լինի օգտագործել վիճակագրական նպատակներով: Հավանական հետաքրքրության մեկ այլ փոփոխական է կամ ծնողների կամ մահացածի ծծնդյան երկիրը, որը արձանագրված չէ գրանցման գործող ընթացակարգում, բայց լայնորեն կիրառվում է կենսական իրադարձությունների միջազգային դասակարգման համար (տե՛ս եվրոպական ժողովրդագրական վիճակագրության մասին No. 1260/2013 ԵՄ կանոնակարգը):

Միգրացիայի վիճակագրություն

Երկրորդ առաքելությունը շեշտադրված էր վարչական տվյալների աղբյուրների խոր վերլուծության և տվյալներ տրամադրողների հետ հաղորդակցման կարողությունների վրա:

ՀՀ ԱՎԾ-ում միգրացիայի վերաբերյալ տեղեկության հիմնական աղբյուրը Կենսապայմանների ամբողջացված հետազոտությունն է: Սա տարեկան ընտրանքային հետազոտություն է, որը հնարավորություն է տալիս հավաքագրել տեղեկություն 15 և ավելի բարձր տարիքի միգրանտների ժողովրդագրական և սոցիալական հատկանիշների մասին, տնային տնտեսությունների և դրանց անդամների կենսապայմանների մասին տեղեկության հետ մեկտեղ: Կենսապայմանների ամբողջացված հետազոտության մեջ հիմնական ցուցանիշների գնահատման համար օգտագործվել են կառուցվածքի կշիռներ: Որակի ցուցանիշները գնահատվել են միայն աղքատության ցուցանիշների համար: Քննարկվել է ապագայում հիմնական ցուցանիշների (ներգաղթյալների և արտագաղթյալների տատանումների գործակիցը) որակի գնահատման հնարավորությունը:

Գնահատման մեթոդաբանությունը, ստուգաճշտումը կամ հետշերտավորման կշռի մեթոդները (օգտագործելով լրացուցիչ ժողովրդագրական մեթոդաբանություն) պետք է բարելավեն բոլոր ցուցանիշների արդյունքների որակը, որոնք գնահատվել են Կենսապայմանների ամբողջացված հետազոտությունից:

ՀՀ միգրացիոն պետական ծառայությունը ձեռք է բերում տվյալներ անհատի մակարդակով ապաստան փնտրողների բոլոր դիմումների մասին, այն անհատների մասին, որանց շնորհվել է Հայաստանի քաղաքացիություն և որոնք կորցրել են այն: ՀՀ միգրացիոն պետական ծառայությունը կիսամյակային և տարեկան պարբերականությամբ ՀՀ ԱՎԾ-ին ամբողջականացված վիճակագրական հաշվետվություններ է տրամադրում ապաստան փնտրողների վերաբերյալ, համաձայն ԵՄ կանոնակարգերի (# 862/2007, 2007թ. հուլիսի 11):

ՀՀ միգրացիոն պետական ծառայության հետ հանդիպման ընթացքում քննարկվեց ներկա իրավիճակը, հետագա համագործակցության մեթոդաբանական խնդիրները, տվյալների փոխանակումը, տվյալների վերլուծությունը, տվյալների որակը: Հաստատվել է միջգերատեսչական համաձայնագիր ստորագրելու

անհրաժեշտությունը: Անհրաժեշտ է նաև հետագա համագործակցություն ՀՀ ԱԱԾ հետ ՀՀ-ում երկու հաստատություններում միգրացիայի վիճակագրության որակի բարելավման նպատակով (ՀՀ ԱՎԾ, ՀՀ միգրացիոն պետական ծառայություն):

ՀՀ ոստիկանության վիզաների և անձնագրային վարչությունը պատասխանատու է Բնակչության պետական ռեգիստրի համար: Բնակչության ռեգիստրը ձեռք է բերում տվյալներ ՀՀ քաղաքացիների մասին. քաղաքացիություն չունեցող անձինք, օտարերկրացիներ, ՀՀ քաղաքացիներ, որոնք չեն ապրում Հայաստանում, նորածիններ, մահացածներ, փախստականներ: Բնակչության ռեգիստրում գրանցված բոլոր անձինք ստանում են ՍԱՀ:

«Բնակչության պետական ռեգիստրի մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն միջազգային/ներքին միգրանտների սահմանման հիմնական չափանիշներն են երկրի ներսում մշտական բնակության վայրի փոփոխությունը և 6 ամսից ավելի ժամանակահատվածով նոր վայրում մշտական բնակություն հաստատելու մտադրության դեպքում մնալու ժամանակահատվածը կամ բացակայությունը: Հայտարարագրված միջազգային կամ ներքին միգրացիայի հոսքերը բավականին ցածր են: ՀՀ Կառավարության՝ «ՀՀ ԱՎԾ-ին Բնակչության պետական ռեգիստրի տեղեկատվական համակարգից տվյալներ տրամադրելու կարգը հաստատելու մասին» որոշման համաձայն, ՀՀ ԱՎԾ-ին տրամադրվում է տեղեկություն բնակչության տեղաշարժի վերաբերյալ: Տրամադրված տվյալներում առկա են սխալներ. բաց թողնված/պակասող արժեք, սխալ ծածկագրում, հնարավոր կրկնահաշվառում, քանի որ չկա տվյալների նույնականացում: Որակական առումով ավելի լավ տվյալներ ստանալու համար անհրաժեշտ է տվյալների խմբագրում, լրամշակման գործընթացներ, ՍԱՀ:

ՀՀ ոստիկանության վիզաների և անձնագրային վարչության հետ հանդիպման ընթացքում քննարկվեց ներկա իրավիճակը (տվյալների ստացում, սխալներ, տվյալների որակ): ՀՀ ոստիկանության վիզաների և անձնագրային վարչությունը համաձայնեց տրամադրել լրացուցիչ տվյալներ (բնակչության պաշար, անձի մակարդակով բնակչության տեղաշարժ և պահանջվող այլ անհատական տվյալներ): Կառավարության՝ ներկայումս գործող որոշումը կարող է արդիականացվել՝ ներառելով պահանջվող լրացուցիչ տվյալների ապահովումը: ՀՀ ոստիկանության վիզաների և անձնագրային վարչության ներկայացուցիչը տեղեկացրեց, որ Հասցեների ռեգիստրը պետք է ներգրավվի իրենց համակարգում բոլոր գործող և պատմական փոփոխություններով հանդերձ: Սա կնպաստի տվյալների որակի բարելավմանը: ՀՀ ԱԳՆ-ն պատասխանատու է էլեկտրոնային տեղեկատվական համակարգի համար, որն օգնում է առցանց կատարել բնակչության վայրի փոփոխություններ ՀՀ այն քաղաքացիների համար, որոնք հայտարարագրում են այդ մասին ՀՀ-ում և արտերկրում դեսպանությունների և հյուպատոսարանների միջոցով:

Բնակչության պետական ռեգիստրից անձնական տվյալները (ՍԱՀ-ով) (բնակչության պաշար, պնակչության տեղաշարժ) կարող են օգտակար լինել ժողովրդագրական և միգրացիայի վիճակագրության բարելավման համար, ինչպես նաև այլ նպատակներով՝ ընտրանքի շրջանակների կառուցում, մարդահամար:

3. Եզրակացություններ և առաջարկություններ

Կենսական վիճակագրություն

Հիմնվելով մարդահամարի արդյունքների վրա՝ հնարավոր է բարելավել ծնունդների և մահերի գրանցման թերհաշվառման վերլուծությունը: Հետևաբար, պետք է տեղի ունենան ավելի շատ զարգացումներ՝ հաշվի առնելով տարածքային փոփոխականները (համայնքային և գյուղական/քաղաքային ապախոշորացում), ժամանակը և սոցիալ-տնտեսական պրոֆիլով տնային տնտեսությունների դասակարգումը: Այս զարգացումները կարող են օժանդակել ավելի շատ խնդրահարույց ոլորտների/տնային տնտեսությունների տեսակներ նույնականացմանը առավել շեշտադրված նախաձեռնությունների համար:

Անհրաժեշտ է նաև ՀՀ ԱՎԾ-ում տվյալների մշակման մասին (ստուգման և խմբագրման գործընթացներ) համապարփակ փաստաթղթաբանություն, որպեսզի ընդգծվեն ուժեղ կողմերը և բարելավվեն հնարավոր թույլ կողմերը: Այս առումով էական է կենսական վիճակագրության հետ աշխատող աշխատակազմի SS հմտությունների բարելավումը, ինչն էապես կօժանդակի տվյալների մշակման բարելավմանը: Պետք է հզորացվեն նաև ժողովրդագրական վերլուծության կարողությունները, հատկապես, եթե մոտ ապագայում նախատեսվում է տարածման զարգացում առ այն, որ սպառողներին տրամադրվեն ոչ միայն աղյուսակներ, այլ նաև հիմնական արդյունքների և տվյալների մանրամասն վերլուծության վերաբերյալ մեկնաբանություններ:

ՀՀ ԱՎԾ-ն արդեն իսկ արդյունավետ համագործակցում է տվյալներ տրամադրողների հետ՝ հիմնված հատուկ համաձայնագրերի և փոխըմբռնման հուշագրերի վրա, և այդ համագործակցությունը կարող է հետագայում բարելավվել քաղաքացիական ակտերի գրանցման և կենսական վիճակագրության միջգերատեսչական աշխատանքային խմբում: Տվյալներ տրամադրողների հետ համագործակցությանն ուղղված հիմնական գործողություններն են.

- նախաձեռնություններ ուղղված կենսական իրադարձությունների գրանցման ընդգրկումը բարելավելուն թիրախավորելով երկրում առավել խնդրահարույց ոլորտները, հաշվի առնելով նաև տնային տնտեսությունների պրոֆիլը, որտեղ առավել հավանական է թերհաշվառումը,
- համապատասխան նախարարություններում ՀՀ ԱՎԾ-ի համար համարժեք կոնտակտային անձանց նույնականացում, որպեսզի հեշտացվի համագործակցությունը և բարձրացվի արդյունավետությունը,
- քաղաքացիական ակտերի գրանցման աշխատակազմի շրջանում վիճակագրության նպատակայնության մասին տեղեկացվածության բարձրացում,
- հատուկ համաձայնագրեր կեսական յուրաքանչյուր իրադարձության վերաբերյալ ԱՎԾ-ին տվյալներ փոխանցելու մասին և հնարավորության դեպքում նոր փոփոխականների ընդգրկում (օրինակ՝ ծննդյան երկիր),

- համատեղ գործողություններ՝ ուղղված մահվան պատճառների մասին տեղեկատվության որակը գնահատելուն՝ հատկապես հաշվի առնելով ծածկագրման գործընթացի փոփոխությունները:

Կենսական վիճակագրության հաջորդ առաքելությունը նախատեսվում է 2016 թվականի փետրվարի 8-12, որի նպատակն է.

- Տվյալների հավաքագրման վերանայում և քննարկում, թե ինչպես աշխատել էլեկտրոնային տվյալների հետ,
- Հանդիպում տվյալներ տրամադրողների հետ (տվյալների որակ, հնարավոր նոր փոփոխականներ),
- Մեթոդաբանության վերանայում:

Ակնկալվում է, որ հաջորդ առաքելության համար ՀՀ ԱՎԾ-ն պետք է պատրաստի տվյալների մշակման վերաբերյալ համապարփակ փաստաթուղթ, ներառյալ նաև տեղեկություն տվյալների ձեռքբերման առցանց համակարգի վերաբերյալ (պետք է տրամադրվի VXSofit-ի կողմից):

Ակնկալվում է նաև հետազայում մշակել ծնունդների և մահերի թերհաշվառման վերաբերյալ մարդահամարի տվյալները՝ հաշվի առնելով տարածքային մակարդակը, տնային տնտեսությունների տեսակը և ամիսը:

Ի լրումն դրա, պետք է իրականացվի մահվան պատճառների վիճակագրության վերաբերյալ հնարավոր հիմնահարցերի առաջին վերլուծությունը: Հիմնական խնդիրները, որոնք պետք է հաշվի առնվեն, հետևյալն են.

- որոշ բժիշկների կողմից նշված մահվան պատճառների ցածր փոփոխականություն. հնարավոր է, որ մահվան միևնույն պատճառի բարձր հաճախականությունը կարող է լինել դասակարգման վերաբերյալ ոչ բավարար գիտելիքը,
- մահվան պատճառների նշանակալի տարբերությունը՝ ծածկագրված գործող և նոր մեթոդով (ՀՀ ԱՎԾ-ի կենտրոնացված համակարգը և տեղական բժիշկների կողմից իրականացվող ծածկագրումը):

Միգրացիայի վիճակագրություն

Երկրորդ առաքելության հիմնական բացահայտումների հիման վրա կարող են արվել հետևյալ եզրակացությունները.

1. Հնարավոր է բարելավել Կենսապայմանների ամբողջացված հետազոտությունից ստացված արդյունքները՝ օգտագործելով վերակշռման գործընթացը և հետազոտության ընթացքում տալով իրենց տեղաշարժի մասին հարցերը տնային տնտեսության բոլոր անդամներին (ներառյալ 15-ից ցածր անդամները):
2. Շատ կարևոր է ունենալ հետազոտության, տվյալների խմբագրման և լրահաշվարկի նկարագրման մանրամասն մեթոդաբանություն միգրացիայի և բնակչության վիճակագրության համար: Պետք է վերլուծել եռամսյակային

միջազգային միգրացիայի միտվածության գնահատման համար հայելային միգրացիոն տվյալների օգտագործման հավանականությունը:

3. ՀՀ Կառավարության՝ «ՀՀ ԱՎԾ-ին Բնակչության պետական ռեգիստրի տեղեկատվական համակարգից տվյալներ տրամադրելու կարգի մասին» որոշման համաձայն, ՀՀ ԱՎԾ-ին տրամադրվում է տեղեկություն բնակչության տեղաշարժի վերաբերյալ: Տրամադրված տվյալներում կան սխալներ. բացակայող տվյալներ, սխալ ծածկագրում, հնարավոր կրկնահաշվարկ: ՀՀ ԱՎԾ-ում պետք է արվի Բնակչության պետական ռեգիստրից անձնական տեղաշարժի մասին տվյալների համար մասնակի լրահաշվարկ:

Վերոնշյալ գործողությունների հետ կապված առաջարկությունների ցանկը պետք է վերլուծվի և իրականացվի (եթե հնարավոր է, նախքան վերջնաժամկետը):

Գործողություն	Վերջնաժամկետ	Պատասխանատու անձ
Վերլուծել Կենսապայմանների ամբողջացված հետազոտությունում տնային տնտեսության բոլոր անդամներին (ներառյալ 15 տարեկանից ցածր անդամները) տեղաշարժի մասին (բացի տեղաշարժի նպատակը) հարցեր տալու հնարավորությունը:	Նախքան նոր հարցաթերթի հաստատումը	Կարինե Կույումջյան
Օգտագործել վերակշռման գործընթացը Կենսապայմանների ամբողջացված հետազոտությունում ավելի լավ որակի տվյալներ ստանալու համար: Գնահատել հիմնական միգրացիոն ցուցանիշների որակը:	2016 թվականի ավարտ	Արմինե Առուշանյան և Կարինե Կույումջյան
Օգտագործել մասնակի լրահաշվարկ Բնակչության պետական ռեգիստրից անձնական շարժերի մասին տվյալների (փոփոխական	2016 թվականի ավարտ	Կարինե Կույումջյան և Նարինե Գրիգորյան

– բնակչության հաջորդ վայրը) համար:		
------------------------------------	--	--

4. Բնակչության պետական ռեգիստրից ստացված տվյալները կարող են օգտակար լինել ժողովրդագրական և միգրացիայի վիճակագրության բարելավման համար, ինչպես նաև այլ նպատակներով՝ ընտրանքի շրջանակների կառուցում, մարդահամար և այլն:
5. Շատ կարևոր է ՀՀ ԱՎԾ-ում նույնականացնել աշխատակազմի հմտությունների մակարդակը (վիճակագրական տվյալների վերլուծություն, լրամշակում, տվյալների խմբագրում, հետազոտության ընտրանքի տեսություն, SS հմտություններ և այլն): Ներքին փորձագետները կարող են իրենց գործընկերների համար կազմակերպել ներքին վերապատրաստման դասընթացներ:

Տրամադրվել են որոշ առաջարկություններ՝ կապված 2016 թվականի մայիսին կայանալիք առաքելության հետ.

- Լիտվացի փորձագետներին մինչև 2016 թվականի ապրիլը պետք է ներկայացվի մանրամասն մեթոդոլոգիական փաստաթղթաբանություն, դասակարգում ներքին միգրանտների, ներգաղթյալների, արտագաղթյալների, տարբեր բաժանումներով բնակչության քանակի վերաբերյալ:
- Հետագա համագործակցության նպատակով կազմակերպել հանդիպում ՀՀ ԱԱԾ-ի, ՀՀ արտաքին գործերի նախարարության հետ:

Հավելված 1. Տեխնիկական առաջադրանք

<p style="text-align: center;">Տեխնիկական առաջադրանք</p> <p style="text-align: center;">ԵՄ Թվինինգ ծրագիր AM/14/ENP/ST/15</p> <p style="text-align: center;">2015թ. նոյեմբերի 23-26-ը</p>

Բաղադրիչ 2. Ժողովրդագրական վիճակագրություն

Գործողություն 2.2. Համագործակցություն տվյալները տրամադրողների հետ

0. Բաղադրիչի պարտադիր արդյունքներ և չափանիշներ

Պարտադիր արդյունքներ.

- Կենսական (բնական շարժի) վիճակագրության տվյալների հավաքագրման բարելավված մեխանիզմներ (թղթային աղբյուրներից անցում էլեկտրոնայինի), ընդգրկվածություն, յուրաժամանակություն և որակ (2017թ. հուլիս)
- Միգրացիոն վիճակագրության տվյալների հավաքագրման բարելավված մեխանիզմներ, ընդգրկվածություն, յուրաժամանակություն և որակ (2017թ. հուլիս)

Չափանիշներ.

- Կենսական վիճակագրության արդիականացված մեթոդաբանություն (2016թ. հոկտեմբեր)
- Միգրացիոն վիճակագրության արդիականացված մեթոդաբանություն (2017թ. ապրիլ)
- Իրականացվել և հրապարակվել է բարելավված կենսական վիճակագրություն (2017թ. հուլիս)
- ՀՀ ԱՎԾ աշխատակազմը վերապատրաստվել է կենսական և միգրացիոն վիճակագրությունների գծով (2017թ. հուլիս)

1. Գործողության նպատակը

- Տվյալները տրամադրողների հետ համագործակցության տարբեր ուղիների ներկայացում
- Տվյալները տրամադրողների հետ համագործակցության վերաբերյալ ռազմավարության քննարկում
- Եզակի անհատական կողմի օգտագործմամբ տվյալների կենտրոնական բազայի ներկայացման ուղիների քննարկում
- Քննարկումներում ներգրավել համապատասխան շահագրգիռ կողմերին

2. Գործողության սպասվող արդյունքը

- Սահմանվել են տվյալները տրամադրողների հետ համագործակցության տարբեր ուղիներ
- Ներկայացվել է տվյալները տրամադրողների հետ համագործակցության վերաբերյալ ռազմավարության առաջարկություն, ներառյալ իրականացման տեխնիկական և իրավական կողմերը
- Հաջորդ գործողության համար աշխատանքային ծրագիրը սահմանված է (2.3 նախատեսված է 2016թ. փետրվարին և կկենտրոնանա միայն կենսական վիճակագրության վրա)

3. Մասնակիցները

ՀՀ ԱՎԾ

Բաղադրիչների ղեկավարներ

- Պրն Գագիկ Գևորգյան, ՀՀ վիճակագրության պետական խորհրդի անդամ
- Տկն Կարինե Կույունջյան, մարդահամարի և ժողովրդագրության բաժնի պետ

Այլ աշխատակիցներ

- Տկն Աննա Թոխաթյան, մարդահամարի և ժողովրդագրության բաժնի գլխավոր մասնագետ
- Տկն Նարինե Գրիգորյան, մարդահամարի և ժողովրդագրության բաժնի առաջատար մասնագետ
- Տկն Աննա Գրիգորյան, մարդահամարի և ժողովրդագրության բաժնի առաջին կարգի մասնագետ
- Տկն Մուսաննա Ազատյան, մարդահամարի և ժողովրդագրության բաժնի երկրորդ կարգի մասնագետ

ԱԵ փորձագետներ

Տկն Մարիա Փիա Սորվիլո, փորձագետ, Իտալիայի վիճակագրական ծառայություն
Տկն Ինգա Մասիուլայտիտե-Շուկկիչ, փորձագետ, Լիտվայի վիճակագրության ծառայություն

Գործողությանը մասնակցող այլ շահագրգիռ կողմեր

Ներկայացուցիչներ

- ՀՀ արդարադատության նախարարության Քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման գործակալությունից,
- Առողջապահության նախարարությունից
- ՀՀ տարածքային կառավարման և արտակարգ իրավիճակների նախարարությունից
- ՀՀ ազգային անվտանգության ծառայությունից
- ՀՀ ոստիկանության անձնագրային և վիզաների վարչությունից

նույնպես կներգրավվեն:

Հավելված 2. Առաքելության ծրագիր

Ժամանակ	Վայր	Միջոցառում	Նպատակ/մանրամասներ
Երկուշաբթի, կեսօր	Հյուրանոց / ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում ԹՄԽ հետ	Քննարկել շաբաթվա ծրագիրը
Երկուշաբթի, կեսօրից հետո	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում ՇԵ Բաղադրիչի ղեկավարի և ՇԵ փորձագետների հետ	Իրավիճակի գնահատում և անցած առաքելությունից հետո կատարված աշխատանքի ներկայացում ՇԵ կողմից Ընթացիկ առաքելության սպասվող արդյունքի ներկայացում ՇԵ կողմից
Երեքշաբթի, առավոտ	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում ՇԵ Բաղադրիչի ղեկավարի և ՇԵ փորձագետների հետ	Տվյալները տրամադրողների հետ համագործակցության տարբեր ուղիների քննարկում (<i>կենսական վիճակագրություն</i>) Տնային տնտեսությունների համար որակի ցուցանիշների գնահատում Միասնական անհատական կողի օգտագործմամբ տվյալների կենտրոնական բազայի ներկայացման ուղիների քննարկում
Երեքշաբթի, կեսօրից հետո	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում ՇԵ Բաղադրիչի ղեկավարի և ՇԵ փորձագետների հետ Հանդիպում շահագրգիռ կողմերի հետ	Տվյալները տրամադրողների հետ համագործակցության ռազմավարություն՝ <i>կենսական վիճակագրության</i> վերաբերյալ, Փոխըմբռնման Հուշագրի մշակում <i>Կենսական վիճակագրության</i> թեմայով հանդիպում շահագրգիռ կողմերի հետ ՀՀ արդարադատության նախարարություն
Չորեքշաբթի, առավոտ	ՀՀ ԱՎԾ Միգրացիոն պետական ծառայություն	Հանդիպում ՇԵ Բաղադրիչի ղեկավարի և ՇԵ փորձագետների հետ Հանդիպում շահագրգիռ կողմերի հետ	Տվյալները տրամադրողների հետ համագործակցության ռազմավարություն՝ <i>միգրացիոն վիճակագրության</i> վերաբերյալ, Փոխըմբռնման Հուշագրի մշակում <i>Միգրացիոն վիճակագրության</i> թեմայով հանդիպում շահագրգիռ կողմերի հետ Միգրացիայի պետական ծառայություն
Չորեքշաբթի, կեսօրից հետո	VXSoft ՍՊԸ	Հանդիպում շահագրգիռ	Հանդիպում շահագրգիռ կողմերի հետ էլեկտրոնային կառավարման

	ՀՀ ԱՎԾ	կողմերի հետ Հանդիպում ՇԵ բաղադրիչի ղեկավարի և ՇԵ փորձագետներ ի հետ	վերաբերյալ Վերջնական քննարկումներ տվյալներ տրամադրողների և շահագրգիռ կողմերի հետ համագործակցության մասին ռազմավարության վերաբերյալ Մինչև հաջորդ գործողությունը կատարվելիք աշխատանքի սահմանում
Հինգշաբթի, առավոտ	ՀՀ ոստիկանու թյուն	Հանդիպում շահագրգիռ կողմերի հետ	Հանդիպում շահագրգիռ կողմերի հետ ՀՀ ոստիկանություն
	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում ՇԵ բաղադրիչի ղեկավարի հետ	ԱԵ փորձագետների բացահայտումների ներկայացում և ձեռքբերված եզրակացությունների համաձայնեցում
Հինգշաբթի, առավոտ	ՀՀ ԱՎԾ	Զնախատեսվ ած հանդիպումն եր	Վեջնական պարզաբանումներ ԱԵ փորձագետների հետ, հաշվետվության պատրաստում և ներկայացում ՇԵ ծրագրի ղեկավարին
Հինգշաբթի, կեսօրից հետո	ՀՀ ԱՎԾ	Ամփոփիչ հանդիպում ՇԵ ծրագրի ղեկավարի հետ	Եզրակացություններ, առաջարկություններ և հաջորդ գործողության համար ՇԵ փորձագետների աշխատանքային ծրագիրը

Նշում.

Ժամանակն ամենաարդյունավետ ձևով ծախսելու համար առաջարկվում է շահագրգիռ կողմերի հետ հանդիպումները բաժանել՝ *կենսական վիճակագրության* և *միգրացիոն վիճակագրության* գծով հանդիպումների: Սա նշանակում է, որ անհրաժեշտ են երկու առանձին հանդիպումներ շահագրգիռ կողմերի հետ:

Հավելված 3. Հանդիպումների մասնակիցներ

ՀՀ ԱՎԾ

- Ստեփան Մնացականյան, ՀՀ ԱՎԾ նախագահ
- Անահիտ Սաֆյան, ՀՀ վիճակագրության պետական խորհրդի անդամ
- Գագիկ Գևորգյան, ՀՀ վիճակագրության պետական խորհրդի անդամ
Կարինե Կույունջյան, Մարդահամարի և ժողովրդագրության բաժնի պետ
- Աննա Թոխաթյան, Մարդահամարի և ժողովրդագրության բաժին
- Նարինե Գրիգորյան, Մարդահամարի և ժողովրդագրության բաժին
- Աննա Գրիգորյան, Մարդահամարի և ժողովրդագրության բաժին
- Սուսաննա Ազատյան, Մարդահամարի և ժողովրդագրության բաժին
- Անուշ Խամոյան, Միջազգային վիճակագրական համագործակցության
բաժին
- Արմինե Մարտիկյան, Վիճակագրական տեղեկատվության տարածման և
հասարակայնության հետ կապերի բաժին
- Արմինե Առուշանյան, SS զարգացման բաժին

Արտաքին շահառուներ

- Իրինա Դավթյան, Միգրացիայի պետական ծառայության պետի տեղակալ,
Միգրացիայի պետական ծառայություն, ՀՀ տարածքային կառավարման և
արտակարգ իրավիճակների նախարարություն
- Վահան Բախշեցյան, Միգրացիայի քաղաքականության բաժնի
խորհրդատու, Միգրացիայի պետական ծառայություն, ՀՀ տարածքային
կառավարման և արտակարգ իրավիճակների նախարարություն
- Պետրոս Աղաբաբյան, Ապաստանի հարցերի բաժնի պետ, Միգրացիայի
պետական ծառայություն, ՀՀ տարածքային կառավարման և արտակարգ
իրավիճակների նախարարություն
- Մնացական Բիչախչյան, ՀՀ ոստիկանության վիզաների և անձնագրային
վարչության պետ
- Արզամ Սանասարյան, Բնակչության պետական ռեգիստրի աջակցության և
ծառայության վարչության պետ, ՀՀ ոստիկանության վիզաների և
անձնագրային վարչություն
- Վահագն Մխիթարյան, Ծրագրի ղեկավարի տեղակալ, «Հայաստան-
Էլեկտրոնային կառավարման համակարգային զարգացում» ծրագիր
- Անի Մխիթարյան, ՀՀ արդարադատության նախարարություն
- Կարեն Հակոբյան, Հայաստանի պետական տնտեսագիտական
համալսարան, Վիճակագրության ամբիոն

ԹՄԽ աշխատակազմ

- Պիտեր Բոնստեդ Անան Հանսեն, ԹՎինինգի մշտական խորհրդատու
- Մարգարիտ Բեջանյան, ԹՄԽ օգնական
- Անուշ Պողոսյան, ԹՄԽ թարգմանիչ